

تعیین ترکیب شیمیایی و بررسی توانایی احیاکنندگی عصاره متانولی گیاه باریجه کوهی

حسین بابایی *فتحعلی غلامی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قائم شهر، گروه شیمی، قائم شهر، ایران

چکیده

گیاه باریجه از منطقه لار شهرستان آمل در استان مازندران جمع آوری شد. ساقه این گیاه جدا و در سایه و مجاورت هوا، خشک و به صورت پودر در آورده شد. عصاره گیری با متانول به مقدار 600 میلی لیتر در 40 گرم پودر ساقه گیاه باریجه انجام شد و با دستگاه روتاری عمل حلال پرانی انجام گرفت که مقدار عصاره بدست آمده جهت تست های غربالگری استفاده شد. اسانس جهت شناسایی ترکیبات به دستگاه کروماتوگرافی گازی-طیف سنجی جرمی تزریق شد. تست های غربالگری بر روی عصاره متانولی به دست آمده از روش خیساندن، به منظور شناسایی فلاونوئید، تانین، ساپونین، آلکا لوئید، ترپنویید و گلیکوزید انجام شد. همچنین تست هایی جهت تعیین توان احیاکنندگی بر روی عصاره متانولی باریجه کوهی انجام شد. راندمان استخراج عصاره متانولی و اسانس ساقه گیاه باریجه توسط روش خیساندن و کلونجر به ترتیب 10٪ و 0/08٪ را نشان می دهد. پس از آنالیز اسانس استخراج شده از ساقه گیاه باریجه 11 ترکیب توسط دستگاه کروماتوگرافی گازی - طیف سنج جرمی شناسایی شد. در این آنالیز مشخص شد گاما گورژون 35/92٪، ترنس پینوکارول 11٪ و میرتنول 9/01٪ بیشترین میزان ترکیبات را شامل می شوند. تست های غربالگری فیتوشیمیایی گیاه در حضور فلاونوئید، ترپنوئید، ساپونین، تانین و آلکالوئیدها وعدم حضور گلیکوزید در عصاره را نشان داد.

همچنین در روش احیاکنندگی عصاره متانولی در غلظت 500 با 52/55 درصد تعیین شد.

کلمات کلیدی: ساقه باریجه، اسانس، عصاره، توان احیاکنندگی،

مقدمه

بی شک توسل به گیاهان داروئی کهن ترین رهیافت بشر برای درمان بیماری ها بوده است و در خلال توسعه تمامی تمدن های بشری همواره ارتباط تنگاتنگ و نزدیک میان آدمی و گیاه وجود داشته است، با این حال هنوز بیشتر گونه های گیاهی بررسی نشده و ناشناخته مانده اند و هنوز زمان زیادی مانده است تا منابع جدید و با ارزش گیاهی کشف شود، به این ترتیب گیاهان را می توان به عنوان منبعی از مواد شیمیایی بالقوه مفید دانست که تنها بخشی از آن مورد بهره برداری قرار گرفته است.